

Warszawa, dnia 20.05.2020 r.

Znak sprawy: WZP/WO/D-332-6/20

Adresat
(wszyscy Wykonawcy)

Zawiadomienie o unieważnieniu przedmiotowego postępowania

Dotyczy: postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na „Wynajem elektrycznego samochodu osobowego na potrzeby Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych” (nr sprawy: WZP/WO/D-332-6/20)

Działając na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843; dalej ustawa P.z.p.) Zamawiający, Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (dalej Zamawiający) unieważnia przedmiotowe zamówienie na „Wynajem elektrycznego samochodu osobowego na potrzeby Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych” (nr sprawy: WZP/WO/D-332-6/20), w związku z faktem, iż „wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć”.

Uzasadnienie:

Zamawiający w dniu 25 marca 2020 r., działając na podstawie art. 92 ustawy P.z.p., poinformował Wykonawców, że w przedmiotowym zamówieniu na „Wynajem elektrycznego samochodu osobowego na potrzeby Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych” (nr sprawy: WZP/WO/D-332-6/20) postanowił, jako najkorzystniejszą wybrać ofertę złożoną przez Wykonawcę, Arval Service Lease Polska Sp. z o.o., ul. Wołoska 24, 02-675 Warszawa (oferta nr 04).

Zamawiający przewidywał zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego w terminie nie krótszym niż 5 dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, w związku z faktem, iż zawiadomienie to zostało przesłane w sposób określony w art. 180 ust. 5 zdanie drugie, tj. zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (email), z zastrzeżeniem art. 183 ustawy P.z.p.

Termin na składanie ofert w przedmiotowym postępowaniu upłynął w dniu 12 marca 2020 r. Zgodnie z art. 85 ust. 1 pkt 1 ustawy P.z.p. „Wykonawca jest związany ofertą do upływu terminu określonego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jednak nie dłużej niż: 30 dni – jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8”. W związku z powyższym, termin związania ofertą upłynął w dniu 10 kwietnia 2020 r. Ponadto, zgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy P.z.p. „Wykonawca samodzielnie lub na wniosek zamawiającego może przedłużyć termin związania ofertą, z tym że zamawiający może tylko raz, co najmniej na 3 dni przed upływem terminu związania ofertą, zwrócić się do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o oznaczony okres, nie dłuższy jednak niż 60 dni”. W związku z powyższym termin, w którym Zamawiający mógł zwrócić się do Wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą w przedmiotowym postępowaniu upłynął w dniu 7 kwietnia 2020 r. W związku z wyborem oferty najkorzystniejszej w dniu 25 marca 2020 r., Zamawiający zaniechał wzywania zarówno wszystkich Wykonawców, jak również wybranego Wykonawcy do przedłużenia terminu związania ofertą, gdyż pierwotny termin związania ofertą wydawał się niezagrożony.

Zamawiający w porozumieniu z wybranym Wykonawcą przygotowywał dokumentację umożliwiającą zawarcie umowy.

W trakcie trwania przedmiotowego postępowania nastąpiła istotna zmiana okoliczności wstępnie powodująca, że dalsze prowadzenie postępowania mogło nie leżeć w interesie publicznym. W dniu 20 marca 2020 r. w Polsce ogłoszony został stan epidemii związany z rozprzestrzenieniem się koronawirusa SARS-Cov-2 wywołującego chorobę COVID-19. Początkowo Zamawiający zamierzał kontynuować przedmiotowe postępowanie, gdyż samo ogłoszenie stanu epidemii bez jednoczesnego ogłoszenia stanu klęski żywiołowej nie wpływało bezpośrednio na prowadzone przez Zamawiającego postępowania, w szczególności w kwestiach finansowych. Zamawiający wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Wykonawcy, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza postanowił dokonać wyboru tejże oferty.

Gwałtowne rozprzestrzenianie się i wzrost liczby zachorowań zarówno w Polsce, jak i na świecie, zwiększanie się ofiar śmiertelnych w kolejnych dniach i tygodniach oraz nakładane kolejne ograniczenia w wielu różnych zakresach spowodowały, że Zamawiający zobowiązany był dokonać ponownej analizy związanej ustaleniem, czy wykonanie zamówienia, poprzedzone zawarciem umowy nadal leży w interesie publicznym.

Interes publiczny to w szczególności, choć nie wyłącznie, każda z sześciu kategorii interesów szczegółowych wymienionych w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, tj. bezpieczeństwo i porządek publiczny, ochrona środowiska, zdrowie, mienie oraz moralność publiczna. Dla ochrony tych wartości konstytucyjnych możliwe jest ograniczenie korzystania przez obywatela z jego konstytucyjnych wolności i praw. Interes publiczny nie powinien być jednak utożsamiany z interesem Państwa, a tym bardziej z interesem pojedynczej jednostki organizacyjnej Państwa. W realiach zamówień publicznych należy go rozumieć jako cel, dla którego zaspokojenia realizowane miało być zamówienie, który to cel zaspokajają konkretnie wskazane potrzeby społeczne. Szeroką wykładnię pojęcia interes publiczny przedstawił Trybunał Konstytucyjny wskazując za interes publiczny między innymi korzyści służące ogółowi, również te uzyskiwane w wyniku realizacji przedsięwzięć z zakresu zadań ciążących na administracji rządowej oraz samorządowej, realizowane w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, związanych z ochroną zdrowia.

Podjmując decyzję o unieważnieniu postępowania zamawiający ma obowiązek szczegółowego podania wszystkich okoliczności uzasadniających unieważnienie, a więc konkretnie określić interes publiczny który chciał zaspokoić, opisać niespodziewane zdarzenie które zaszło, wykazać, iż ma ono charakter istotny. Jednocześnie, aby skorzystać z przesłanki konieczne jest wykazanie w protokole postępowania oraz informacji o unieważnieniu postępowania, że Zamawiający nie był w stanie przewidzieć, że takie zdarzenie zajdzie, w momencie ogłaszania przetargu.

Oczywistym jest, iż wszczynając przedmiotowe postępowanie w dniu 26 lutego 2020 r. Zamawiający nie był w stanie przewidzieć, że w kolejnych miesiącach dojdzie kolejno do ogłoszenia stanu pandemii przez Światową Organizację Zdrowia (11 marzec 2020 r.), ogłoszenia stanu epidemii po fali zachorowań w Polsce (20 marca 2020 r.), konieczności wprowadzania kolejnych ograniczeń związanych m.in. z przemieszczaniem się, konieczności wprowadzenia konkretnych zabezpieczeń związanych m.in. z zakupem środków ochronnych, itp. W dniu 16 kwietnia 2020 r., wprowadzono obowiązek noszenia maseczek ochronnych na terenie całego kraju.

Wszystkie te działania spowodowały konieczność zmiany priorytetów w kwestii wydatkowania środków publicznych. Każde działanie globalne dotyczyło również bezpośrednio Zamawiającego. Ograniczenia w przemieszczaniu się uniemożliwiały Zamawiającemu dokonywanie kontroli projektów Beneficjentów na terenie całego województwa mazowieckiego, do czego m.in. przeznaczony miał być wynajmowany pojazd. Zamawiający został zobowiązany do zapewnienia środków ochronnych zarówno pracownikom, jak i wszystkim osobą, które w tym okresie przebywały w siedzibie Zamawiającego w Warszawie oraz wszystkich Oddziałach Zamiejscowych w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach.

Środki finansowe, które miały początkowo zostać przeznaczone na realizację innych celów, w tym m.in. wynajem pojazdów na potrzeby Zamawiającego, musiały zostać przeznaczone na zakup środków ochronnych. W marcu i kwietniu 2020 r. Zamawiający zakupił środki czystości oraz maseczki ochronne za ponad 20.000,00 zł brutto. Przez dwa miesiące pracownicy Zamawiającego oraz inne osoby przebywając w siedzibie Zamawiającego wykorzystali ok. 1200 maseczek ochronnych, pomimo tego, iż ok. część pracowników w tym okresie przebywało na zasiłku opiekuńczym lub pracowało zdalnie. W maju – do dnia przygotowania niniejszego dokumentu – Zamawiający zobowiązany był przeznaczyć kolejne środki w wysokości ponad 7.000,00 zł brutto na ochronę zdrowia.

Zamawiający przewiduje, że w związku z powrotem do pracy coraz większej liczby pracowników wzrastać będzie zapotrzebowanie na maseczki ochronne, płyn i mydło dezynfekcyjne i rękawiczki ochronne. Wstępne szacowanie wskazuje, że miesięczne koszty związane z ochroną zdrowia pracowników będą wynosiły ok. 10.000,00 zł brutto miesięcznie. Należy wyraźnie zaznaczyć, że nie da się określić jak długo Zamawiający będzie musiał ponosić dodatkowe koszty.

Biorąc pod uwagę, że umowa z Wykonawcą miała zostać zawarta na kwotę nieco ponad 104.000,00 zł brutto, przy czym płatność rozłożona była na okres 36 miesięcy od dnia dostarczenia pojazdu, oznacza to, że łączny trzymiesięczny koszt zapewnienia środków ochronnych pracownikom Zamawiającego oraz innym osobom, jest wyższy niż roczny koszt wynajmu i utrzymania pojazdu. Oczywistym jest, iż Zamawiający musi dokonać istotnych zmian w planie finansowym oraz planie zamówień publicznych, które pozwolą na wykorzystanie środków z mniej pilnych projektów na ochronę zdrowia i życia, która – jak wynika z przytoczonej wyżej definicji – jest utożsamiana z interesem publicznym.

Tym samym, występują wszystkie przesłanki wskazane w art. 93 ust. 1 pkt 6 ustawy P.z.p., które nie tylko umożliwiają ale wręcz nakazują Zamawiającemu unieważnienie przedmiotowego postępowania

Należy podkreślić, iż Krajowa Izba Odwoławcza (dalej KIO, Izba) nigdy nie odnosiła się do takiej sytuacji, z jaką pojawiła się obecnie, tj. stanem epidemii oraz wpływem takiego stanu na kwestie zamówień publicznych, niemniej jednak Izba wielokrotnie analizowała znaczenie pierwszej z przesłanek wskazanych w art. 93 ust. 1 pkt 6 Ustawy, stwierdzając m.in. iż „Istotna zmiana okoliczności w rozumieniu art. 93 ust. 1 pkt 6 p.z.p., powodująca skutek w postaci unieważnienia postępowania, to pewne nadzwyczajne wydarzenia lub okoliczności mające wpływ na prowadzone postępowanie lub przedmiot zamówienia. Zmiana okoliczności, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 6 p.z.p., musi mieć charakter zewnętrzny wobec zamawiającego w tym znaczeniu, że jej zaistnienie jest niezależne od samego zamawiającego” (wyrok z dnia 11 kwietnia 2017 r., sygn. KIO 593/17).

W obecnych, przedstawionych powyżej okolicznościach, trudno byłoby zakwestionować zarówno nadzwyczajny charakter zaistniałego zjawiska pandemii, jak i jego niezależność od Zamawiającego. Występowanie epidemii bądź pandemii na tak wielką skalę i rozprzestrzeniających się w tak zawrotnym tempie, jest w obecnych czasach zjawiskiem niezwykle rzadkim, zdecydowanie nadzwyczajnym. Nie ulega zatem wątpliwości, iż wystąpienie w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego okoliczności tej wagi i ryzyka, nosi zdecydowanie cechy istotności w kontekście jej wpływu na prowadzenie postępowania i wykonanie zamówienia nim objętego. Jak również wskazała Izba „W przypadku przesłanki unieważnienia postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp, należy zbadać czy udzielenie danego zamówienia w dalszym ciągu leży w interesie publicznym. Przy czym nie chodzi tu o udzielenie zamówienia danemu wykonawcy, ale generalnie o udzielenie tego zamówienia jakiemukolwiek wykonawcy. Oczywiście unieważnienie postępowania najbardziej szkodzi interesom ekonomicznym wykonawcy, którego oferta jest najkorzystniejsza w postępowaniu. Izba, ze względów opisanych powyżej, powinna w pełni chronić uzasadnione ekonomiczne interesy wykonawców zgodnie z przepisami ustawy Pzp, jednak nie może zapominać także o interesie publicznym, którego realizacja jest głównym zadaniem ustawy Prawo zamówień publicznych. W sytuacji konfliktu pomiędzy interesem wykonawcy a interesem publicznym, koniecznym jest rozważenie czy interes publiczny dozna na tyle znaczącego uszczerbku, aby uznać jego prymat nad interesem wykonawcy” (wyrok z dnia 15 stycznia 2018 r., sygn. KIO 2744/17).

Powyższy fragment wyroku KIO utwierdza Zamawiającego w słuszności podjętej przez niego decyzji. Unieważnienie postępowania na podstawie przedstawionych okoliczności nie ma związku z prywatnym interesem Zamawiającego ani zmianą sytuacji leżącej po jego stronie. Środki pierwotnie przeznaczone na realizację zamówienia, zostaną rozdysponowane na prowadzenie niezbędnych działań, ukierunkowanych na walkę z epidemią, czego Zamawiający nie był w stanie przewidzieć w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia.

KIO odniosła się również do kwestii przewidywalności wystąpienia istotnej zmiany okoliczności stwierdzając „Aby zamawiający mógł powołać się na przesłankę unieważnienia postępowania z art. 93 ust. 1 pkt 6 p.z.p. musi udowodnić, że wcześniej, czyli w momencie wszczęcia postępowania, nie można było przy zachowaniu odpowiedniej staranności przewidzieć, iż nastąpi istotna zmiana okoliczności, w wyniku której –

kontynuowanie postępowania i udzielenie zamówienia publicznego nie będzie leżało w interesie publicznym" (wyrok z dnia 19 grudnia 2018 r., sygn. KIO 2526/18) oraz „Sformułowanie z art. 93 ust. 1 pkt 6 p.z.p., iż wystąpiła istotna zmiana okoliczności (...) czego nie można było wcześniej przewidzieć należy w rozumieć, w ten sposób, iż przyszłe wystąpienie zmiany okoliczności, nie może być pewne lub wielce prawdopodobne w momencie wszczęcia postępowania. A zatem dane zagrożenie może być przewidywane, jednak nie jest wiadome czy wystąpi. Przyjęcie odmiennego poglądu, doprowadziłoby do braku możliwości zastosowania art. 93 ust. 1 pkt 6 p.z.p. gdyż niemalże każde zmiany okoliczności mogą być przy użyciu wyobraźni przewidywane, co jednak nie oznacza, iż rzeczywiście wystąpią" (wyrok z dnia 15 stycznia 2018 r., sygn. KIO 2744/17). Wystąpienie zjawiska epidemii w Polsce było w czasie wszczęcia postępowania na tyle mało realne, że Zamawiający wszczynając postępowanie o udzielenie zamówieni publicznego nie miał powodu, aby brać je pod uwagę jako potencjalne zagrożenie dla wykonania zamówienia.

Na podstawie wszystkich wskazanych wyżej okoliczności faktycznych, jak również biorąc pod uwagę orzecznictwo KIO, Zamawiający zobowiązany jest do unieważnienia przedmiotowego postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 6 ustawy P.z.p.

p.o. Dyrektora

Mariusz Frenkowski

(podpis Kierownika Zamawiającego
lub osoby upoważnionej)

Sprawę prowadzi:

Anna Pogorzelska

tel. 22 542 27 43

fax. 22 698 31 44/57

email: a.pogorzelska@mazowia.eu

Kierownik Wydziału Zamówień Publicznych

Michał Kosior